

Module 'De Bijbel en het gezag van God' Hoe we Gods woord moeten lezen

Boek

De Bijbel en het gezag van God – Hoe we Gods woord moeten lezen

Auteur: Tom Wright

<https://uitgeverijvanwijnen.nl/de-bijbel-en-het-gezag-van-god-tom-wright-9789051945270.html>

Inleiding (pagina 9 t/m 14)

De vraag hoe de Bijbel 'gezaghebbend' kan zijn resoneert in de talloze recente debatten in de kerken wereldwijd. We hoeven slechts de seksuele ethiek als discussiepunt te noemen of de kwestie van de 'vrouw in het ambt' om onmiddellijk in te zien hoe belangrijk, en ook hoe lastig, de vraag van het Schriftgezag kan zijn. Er kan veel verdeeldheid ontstaan vanwege de vraag of de vier evangeliën in het Nieuwe Testament ook maar enigszins betrouwbaar zijn als weergaven van wie Jezus was en waarom Hij stierf. Ook vragen over hoe het christendom is begonnen en of het *Nieuwe Testament* er een betrouwbaar beeld ervan geeft zijn onmiskenbaar onderwerpen waarover onze hele cultuur nog steeds in opschudding kan raken (denk bijv. aan Dan Browns enorme bestseller *De Da Vinci Code*).

Ook over het *Oude Testament* bestaan nog steeds levensgrote misverstanden. Sommige christenen blijken de hele Bijbel – van Genesis tot en met Openbaring – te zien als even gezaghebbend en geldend, al blijkt Jezus zelf de spijswetten opzij te schuiven en indringende vragen te stellen over de sabbatsheiliging. Ook de brief aan de Hebreeënen maakt overduidelijk dat de gedetailleerde voorschriften voor de tempel en de offerdienst overbodig zijn geworden door het ene offer van Christus, de grote Hogepriester.

Is er een uitweg voor dit probleem?

Wright ziet in dit boek vooral de vraag onder ogen hoe wij van de Bijbel kunnen zeggen dat hij in bepaalde opzichten gezaghebbend is, terwijl de Bijbel zelf verklaart dat alle gezag de enig ware God

Module 'De Bijbel en het gezag van God'

Hoe we Gods woord moeten lezen

toebehoort en dat het nu belichaamd is in Jezus zelf. Juist als wij van mening zijn dat wij de Bijbel zelf serieus horen te nemen, zouden we uit Matteüs 28:18 – het zendingsbevel - moeten opmaken dat wij goed moeten nadenken over wat het zou kunnen betekenen dat het gezag van Jezus op een of andere manier wordt uitgeoefend door middel van de Bijbel. Hoe zou dat er in de praktijk uitzien?

Proloog (pagina 15 t/m 33)

De proloog bekijken we eerst de rol van de Schrift in de geschiedenis van de christelijke kerk, en vervolgens hoe het denken over hoe die rol ingeklemd zit in de hedendaagse cultuur. Mensen die dit allemaal al weten of graag doordringen tot de kern van wat Wright wil zeggen, kunnen meteen doorbladeren naar hoofdstuk 1, waarin het relaas echt begint.

We verdelen de stof over ... bijeenkomsten

	Onderwerp
1 ^e bijeenkomst	<p>Hoofdstuk 1 – Op gezag van wie? (pagina 34 t/m 44)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ De belangrijkste stelling van dit boek is dat de term 'Schriftgezag' voor een christen alleen zin heeft als het een beknopte manier is om te zeggen dat 'het gezag van de drie-enige God op de een of andere manier wordt uitgeoefend door middel van de Schrift'. Als we dit eenmaal doordacht hebben, worden verschillende andere dingen duidelijk (34)✓ De term 'Schriftgezag' kan alleen een christelijke betekenis hebben als wij naar het Schriftgezag verwijzen in afgeleide of overdrachtelijke betekenis van datgene wat God zelf bezit en datgene wat Jezus bezit als de opgestane Heer en Zoon van God, de Immanuël (36)✓ Er is nog een complicatie. Het is niet alleen zo dat de Bijbel zelf verklaart dat het gezag toebehoort aan de God die in Jezus en de Geest geopenbaard is; de Bijbel zelf is in zijn geheel en in de meeste delen ervan niet iets wat veel mensen vandaag de dag voor ogen hebben bij het woord 'gezag'. De meeste Bijbelgedeelten en de Bijbel in zijn geheel kunnen het beste worden beschreven als een verhaal. De vraag is: 'Hoe kan een verhaal gezaghebbend zijn?' (36)✓ Als de Schrift over het gezag dat God over de wereld uitoefent spreekt en zeker als het gaat om de reddende heerschappij van Jezus zelf, doet zij dat bij voorkeur in het kader van het meer dynamische concept van Gods soevereiniteit – het koninkrijk (38)✓ De Bijbelschrijvers leven met de spanning dat ze aan de ene kant geloven dat God altijd al over de wereld heerste en dat aan de andere kant deze reddende heerschappij opnieuw moet doorbreken in de wereld vol corruptie, verval en dood en de rebellie, afgoderij en zonde van mensen die er zo nauw mee verbonden zijn (39)✓ In de Schrift zelf is het niet Gods bedoeling om slechts mensen te redden, maar om de hele wereld te vernieuwen. Dat is het onvoltooide verhaal waarin lezers van de Schrift worden uitgenodigd om zelf een eigen rol te spelen. 'Het Schriftgezag' is dus een onderdeel van een aantal andere theologische onderwerpen: de missie van de kerk, het werk van de Geest, de ultieme toekomstverwachting en de manier waarop daar in het hier en nu wordt geanticipeerd en natuurlijk het wezen van de kerk. Welke rol speelt

Module 'De Bijbel en het gezag van God'

Hoe we Gods woord moeten lezen

	<p>de Schrift binnen wat God doet om dit doel te bereiken? De Schrift speelt een actieve rol binnen die voortgaande zaak in kwestie (40)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Dit alles maakt ons bedacht op het feit dat de Schrift meer is dan simpelweg een 'openbaring' in de zin van 'overdracht van informatie'. Het is ook meer dan 'een middel waarvan God gebruikmaakt om zichzelf kenbaar te maken'. Het is beslist meer dan eenvoudigweg een verslag van 'geopenbaarde waarheden' (41)✓ Een volledig christelijke opvatting over de Bijbel sluit de idee in van Gods zelfopenbaring, maar als je deze in een grotere context zet, verandert die opvatting van karakter. Omdat de God die zichzelf openbaart de wereld liefheeft en erover oordeelt, in plaats van dat hij de afwezige landheer is, moeten we die zelfopenbaring begrijpen binnen het kader van Gods missie voor de wereld: het herstel en de hernieuwing van heel de schepping (42)✓ Vooral de rol van de Bijbel binnen de kerk en het individuele christelijke leven geeft drie dingen aan die van centraal belang zijn in het vervolg van ons betoog<ol style="list-style-type: none">1). De God die de christenen vereren wordt vooral gekarakteriseerd als een God die spreekt, die communiceert met menselijke schepselen in woorden;2). In het vroegchristelijke onderwijs staat centraal dat we worden veranderd door de vernieuwing van onze gezindheid (Rom. 12:1,2);3). De God die wij vereren is de God wiens wereldveroverende macht, die we in actie zien in de opstanding van Jezus, is beschikbaar voor al diegenen die erom vragen met de bedoeling zich in te zetten voor het evangelie in de wereld (Efeziërs 1:15-23)
2 ^e bijeenkomst	<p>Hoofdstuk 2 – Israël en Gods volk in het koninkrijk (p. 45 t/m 51)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ De vraag wat er wordt bedoeld met 'Gods koninkrijk' o 'koningschap' komt in het Oude Testament en het latere Jodendom aan de orde vanwege de aanwezigheid van fundamenteel kwaad binnen de goede schepping en onder de verbondskinderen zelf. Hoe kan God koning zijn in de gegeven situatie? De twee doelstellingen (zijn volk redden, de schepping voltooiën) zijn nauw met elkaar verbonden, zoals is te zien in talloze passages van Genesis tot en met Openbaring (45)✓ Het dubbele probleem, dat bepalend is voor een groot deel van het Oude Testament en het Joodse denken en voor de Joodse gebeden en geschriften is: hoe moet Israël gered worden, en hoe moet alles in de wereld rechtgezet worden. Zonder het probleem van het kwaad zou het niet nodig zijn te spreken over, te bidden voor of een beroep te doen op Gods koninkrijk of zijn gezag. Het zou zichtbaar zijn als een realiteit in het hier en nu (46)✓ We kunnen stellen dat Israël in zijn heilige geschriften en door middel daarvan telkens opnieuw tot de ontdekking kwam wie de ware God was en hoe er vordering werd gemaakt met zijn doelstellingen voor het koninkrijk (46)✓ 'Inspiratie' wil zeggen dat God door zijn Geest de onderling sterk verschillende schrijvers en redacteuren leidde, zodat de boeken die zij schreven de boeken waren waarvan God wilde dat zijn volk die bezat. Dit is niet het onderwerp van dit boek (47)✓ 'Zoals regen of sneeuw neerdaalt uit de hemel en daarheen niet

Module 'De Bijbel en het gezag van God'

Hoe we Gods woord moeten lezen

	<p>terugkeert, zonder eerst de aarde te doordrenken... zo geldt dit ook voor het woord dat voortkomt uit Gods mond. Het keert niet vruchteloos tot Hem terug, niet zonder eerst te doen wat Hij wil (Jesaja 55:10-11). Deze opvatting over het 'woord' van de HEER in het Oude Testament is heel leerzaam. Het is alsof het woord van de HEER te vergelijken is met een enorm groot reservoir, gevuld met creatieve goddelijke wijsheid en macht. Daaruit mogen de profeten en andere schrijvers door Gods roeping en genade putten, zodat het woord door hen heen mag stromen om Gods werk te doen, in de zin dat het zijn volk bevoeit en vruchtbaar maakt (48)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Israël was aangewezen als het volk dat Gods woord hoorde, in de vorm van roeping, belofte, bevrijding, leiding, oordeel, vergeving, hernieuwde bevrijding en hernieuwde belofte. Dit rijtje is bedoeld als een opsomming van het hele Oude Testament, het verhaal vanaf Abraham tot en met de periode na de ballingschap (49)✓ Als de Bijbelschrijvers het verhaal van Israël vertelden, werd het verhaal verteld om voor de zoveelste keer het besef te wekken dat Israël het volk was dat door Jahwe was geroepen om zijn doelstellingen te verwezenlijken in de wereld. Het verhaal werd geschreven om aan het leven van het volk van God vorm en richting te geven (49)✓ Ten tijde van de tweede tempel (ruwweg de laatste vier eeuwen voor Christus) zien we dat het Schriftgezag in op zijn minst twee nauw met elkaar samenhangende manieren werkt.<ol style="list-style-type: none">1). Het vormt het leidende verhaal waarin Israël worstelde met het vinden van zijn identiteit en bestemming als verbondsvolk waardoor en waarvoor Gods gerechtigheid uiteindelijk op de wereld zou doorbreken2). Het vormde de oproep tot gehoorzaamheid in het hier en nu waardoor Israël op gepaste wijze kon reageren op Gods oproep. Israël zou op deze wijze model staan voor het echte menselijke bestaan dat God voor de hele wereld in gedachten had, door te leven 'onder het gezag' van de Schrift als een leidend verhaal en gids voor het dagelijks leven (50,51)
3 ^e bijeenkomst	<p>Hoofdstuk 3 – De Schrift en Jezus (p. 52 t/m 55)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Een historisch onderbouwd verstaan van Jezus' verkondiging, daden, dood en opstanding toont aan dat het de kern van zijn taak was om het verhaal van de Schrift tot een hoogtepunt te brengen en aan God de gehoorzaamheid te tonen waardoor het koninkrijk tot stand zou komen (52)✓ Jezus geloofde zelf dat hij geroepen was om de taak op zich te nemen die op diverse manieren in Israëls geschriften was aangeduid en dat Gods doelstellingen daardoor op de lange termijn eindelijk in vervulling zouden gaan(52).✓ Het werk dat God heeft verricht door middel van de Schrift in het Oude Testament is door Jezus verricht tijdens zijn publieke optreden, zijn dood en opstanding en doordat hij de Geest naar de aarde heeft gezonden. Zo doet Jezus op beslissende en spectaculaire manier wat de Schrift tot op zeker hoogte had geprobeerd te doen: Gods nieuwe koninkrijk-orde naar Gods volk brengen en daarmee ook naar de

Module 'De Bijbel en het gezag van God'

Hoe we Gods woord moeten lezen

wereld. Hij is in dat opzicht het vleesgeworden Woord. Jezus dacht eraan dat een wereld aan toespelingen en voorafschaduwingen nu duidelijk zouden worden en voluit in het licht zouden komen te staan (53)

- ✓ De vroege kerk kwam al snel tot de erkenning dat daaraan ten grondslag lag dat Jezus de levende belichaming van Israëls God was, de God wiens Geest de Schriften überhaupt had geïnspireerd. De vroege kerk last het Oude Testament in relatie tot wat zij in Jezus hadden ontdekt. Dit wordt op programmatische wijze gedemonstreerd in Lucas 24, waar de twee leerlingen op weg naar Emmaüs getrakteerd worden op een uitvoerige uiteenzetting waarin Jezus begon met 'Mozes en de profeten' (53)
- ✓ De kern van veel traditionele argumenten voor het Schriftgezag wordt gevormd door die uitspraken van Jezus die beklemtonen dat Hijzelf de Schrift als gezaghebbend zag en tegenstanders bekritiseerde, omdat zij het niet zo zagen (54)

Hoofdstuk 4 – Het 'Woord van God' in de apostolische kerk (p. 56 t/m 67)

- ✓ De vroegste apostolische prediking was de geschiedenis van Jezus, opgevat als de vervulling van de vertelling over het verbond in het Oude Testament en dus als het goede nieuws of het evangelie; de creatieve kracht die de kerk in het leven riep en aan haar missie en leven vormgaf (56)
- ✓ Het gezag van het Oude Testament betekende in de vroege kerk, in de kern ervan, dat wat God had gedaan in Jezus Christus, gezien moest worden als een personage binnen een bepaalde geschiedenis, een portret in een bepaald landschap, waar alles in het verhaal of het landschap, wijst op de belangrijkste eigenschap van deze hoofdpersoon en wat hij heeft bereikt (57)
- ✓ Voordat er een Nieuw Testament was, werd in het vroege christendom al duidelijk ingezien dat 'het woord van God', waaraan de apostelen zich hadden toegewijd toen ze weigerden extra bestuurderstaken op zich te nemen (Hand. 6:1-4), de kern was van de missie en het leven van de kerk (57)
- ✓ Paulus gaf uitdrukking aan wat de apostelen allemaal ontdekten: dat dit steeds weer vertellen van het oude verhaal dat nu in Jezus zijn climax vond, kracht had; de kracht om denkwerelden, harten en levens te veranderen (Rom 1:16 en 1 Tess. 2:13) Het 'woord' was niet alleen informatie over het koninkrijk en de gevolgen daarvan, hoe belangrijk dat ook was en is. Het was de manier waarop Gods koninkrijk, dat in Jezus voltooid was, zich een weg baande door de wereld (58)
- ✓ Stevig geworteld in de aarde van de missionaire gemeenschap, die de machthebbers van de wereld confronteert met het nieuws van het koninkrijk van God, dat vernieuwd en versterkt door de Geest groeit door de preken en het onderwijs van de apostelen, en vrucht draagt bij het veranderen van mensenlevens, als het begin van Gods plan om de hele kosmos te vernieuwen. God volvoert deze dingen – zo geloofde de vroege Kerk – door het 'woord' (59)

Module 'De Bijbel en het gezag van God'

Hoe we Gods woord moeten lezen

- ✓ In recente verhandelingen over de brieven van de apostelen en over de bedoeling van de evangelienschrijvers, wordt de nadruk gelegd op de zelfbewuste manier waarop de auteurs van het Nieuwe Testament van mening waren dat zij er persoonlijk toe geroepen waren hun roeping uit te oefenen als 'gevolmachtigde' leraren, dankzij de leiding en kracht van de Geest, door boeken en brieven te schrijven om de Kerk te ondersteunen, te sterken, te vormen, te beoordelen en te vernieuwen (59,60)
- ✓ Er is wel gezegd dat de schrijvers van het Nieuwe Testament 'niet van mening waren dat zij bezig waren 'de Schrift' te schrijven'. Dat is vandaag de dag historisch gezien moeilijk vol te houden. Juist wat betreft de urgente kwesties is Paulus zich er sterk van bewust dat hij schrijft als iemand met gezag vanwege de apostolische roeping die hij van Jezus kreeg, om in de kracht van de Geest leven en orde te brengen in de kerk door middel van zijn woorden. Hoeveel te meer geldt dan deze roeping voor Johannes die zijn boek afrondt met aan zijn lezers te vertellen: '... maar deze zijn opgeschreven opdat u gelooft dat Jezus de messias is, de Zoon van God en opdat u door te geloven leeft door zijn naam (Johannes 20:31) (60)
- ✓ Hiermee is uiteraard niet gezegd dat de schrijvers van het NT er destijds een specifiek beeld van hadden dat hun boeken samengevoegd zouden worden om iets te vormen wat wij nu kennen als de canon. Maar zij waren er zich ongetwijfeld van bewust van hun unieke roeping om boeken te schrijven waarin Jezus gestalte krijgt, boeken die door de Geest ingegeven waren en bedoeld om de kerk te vormen (60)
- ✓ Vooral en precies omdat de vroege christenen geloofden dat Israëls geschiedenis in Jezus was vervuld, kwam onder hen een manier van lezen van het Oude Testament tot ontwikkeling die gelaagd, genuanceerd en theologisch onderbouwd was. Zij hielden vast aan het geloof dat het Oude Testament het boek was en bleef dat God aan zijn volk had gegeven. Maar vanaf het allereerste begin lezen ze de oude geschriften op een nieuwe manier (62)
- ✓ Deze nieuwe manier had tot resultaat dat zij inzagen dat sommige gedeeltes van de Schrift niet meer relevant waren voor hun voortgaande leven. Niet omdat deze gedeeltes slecht, niet door God gegeven of minder geïnspireerd waren, maar *omdat ze behoorden tot de vroegere gedeeltes van het verhaal dat ondertussen zijn hoogtepunt had bereikt*. Dat is het belangrijkste inzicht dat ons in staat stelt te begrijpen hoe de vroege christenen het Oude Testament verstonden en hoe de schrijvers van het Nieuwe Testament daarvan gebruikmaakten (62)
- ✓ De vroegste christenen begonnen noodgedwongen al snel de kwestie continuïteit en discontinuïteit te doordenken. De introductie van het nieuwe verbond in Jezus en door de Geest betekende dat christenen moesten bedenken in welke zin dit de vernieuwing van hetzelfde verbond was en in welke zin het 'nieuw' was in de betekenis 'anders' (63)
- ✓ Continuïteit wordt bijv. gezien in het vasthouden van de vroege christenen aan de wereld als Gods goede schepping, aan Gods soevereine taak en belofte om af te rekenen met het kwaad en aan het verbond met Abraham als het raamwerk waardoor God dit

Module 'De Bijbel en het gezag van God'

Hoe we Gods woord moeten lezen

	<p>universele doel zou bereiken (63)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Duidelijke voorbeelden van discontinuïteit zijn overal te vinden. De oude Joodse reinheidswetten worden niet meer gezien als relevant voor een gemeenschap waarin niet-Joden welkom zijn op basis van gelijkwaardigheid. De tempel in Jeruzalem en de offers die daar plaatsvonden, zijn niet meer het middelpunt van Gods ontmoeting met zijn volk. Er zal in het nieuwe Jeruzalem zelf geen tempel meer zijn. De sabbat is niet langer verplicht. Er is nu geen heilig land meer. Nog belangrijker wellicht, de scheidslijn tussen Jood en niet-Jood is uitgewist (64)✓ Johannes vat het samen in een zin die schrijvers van commentaren vaak lastig te verklaren vonden: 'De wet is door Mozes gegeven, goedheid en waarheid zijn met Jezus Christus gekomen' (Joh. 1:17) (64)✓ De manier waarop de vroege christenen het Oude Testament gebruikten, geeft precies die tweeslachtige positie weer. Juist vanwege de nadruk op het unieke werk van Jezus Christus kon het OT niet langer precies dezelfde rol behouden binnen de christelijke gemeenschap als het eerder had. Vanaf het begin ontdekken we in de bediening van Jezus en het werk van Paulus een constante verwijzing naar het feit dat met de vervulling een nieuw moment in het verhaal aanbreekt, een nieuw bedrijf in het toneelstuk (65)✓ Het is niet moeilijk je een beeld te vormen van de manier waarop deze continuïteit en discontinuïteit functioneren. Als reizigers over een onmetelijke oceaan varen en uiteindelijk – na een verre reis – hun bestemming bereiken, laten ze het schip achter en zetten hun reis voort over land. Niet omdat het schip niet deugde of omdat het niet de reis was geweest die ze hadden willen maken. Maar juist omdat zowel schip als reis aan hun doelstelling hadden beantwoord. Tijdens het nieuwe stadium van hun reis over het droge <i>blijven</i> de reizigers de mensen die de reis op dat schip maakten (65)✓ Vanaf het begin werd aangenomen dat dit 'woord' inbreuk maakte, en inbreuk zou blijven maken, op menselijk leven, cultuur, aspiraties en veronderstellingen (66). Telkens opnieuw leidde de apostolische verkondiging, die uiteindelijk tot uitdrukking kwam in de geschriften van het Nieuwe Testament, de vroege kerk in het onderscheiden van de relatie tussen culturele context en het pad van een nieuwe, hernieuwde mensheid. Dit heeft alles te maken met het verstaan dat menselijke hernieuwing het begin is en zelfs het middel waardoor God uiteindelijk het kwaad in de wereld met wortel en tak uitroeit en de nieuwe schepping zal doen ontstaan (67)
	<p>Hoofdstuk 5 – De eerste zestien eeuwen (p. 68 t/m 86)</p> <p>In dit hoofdstuk vat Wright een heel lang, ingewikkeld verhaal kort samen, dat vertelt hoe de kerk zestienhonderd jaar met de Schrift heeft geleefd. Hij brengt alleen die dingen naar voren die van belang zijn voor onze huidige studie.</p>

Module 'De Bijbel en het gezag van God'

Hoe we Gods woord moeten lezen

	<p>Hoofdstuk 6 – De uitdaging van de verlichting (p. 87 t/m 107)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ De poging van de verlichting om het traditionele christendom te ondermijnen door rationalisme, een nieuwe verdraaiing van het begrip 'rede'✓ De Bijbel lezen binnen de wereld van de verlichting✓ De alternatieve visie van de verlichting op het hoogtepunt van de geschiedenis✓ De nieuwe visie van de verlichting op het kwaad✓ De verwarrende debatten van de moderne Bijbelwetenschap✓ 'Letterlijk' en 'niet letterlijke' interpretaties✓ Historische exegese: nog steeds de basis, maar geen garantie op de 'gegarandeerd successen' van het modernisme✓ De postmoderne passende uitdaging voor moderniteit: noodzakelijke corrigerende en nihilistische deconstructie✓ Postmoderne machteloosheid✓ Hoe zit het met 'ervaring'?✓ 'Ervaring' en context <p>Hoofdstuk 7 – Verkeerde interpretaties van de Schrift (p. 108 t/m 114)</p> <p>Binnen deze complexe culturele context hoeft het ons niet te verbazen dat er allerlei vormen van verkeerde Schriftinterpretaties zijn ontstaan, zowel onder diegenen die zichzelf zien als Schriftuurlijke gelovigen als onder degenen die zich van dat etiket distantiëren maar toch beweren dat ze min of meer verbonden zijn aan de Bijbelse traditie.</p> <p>We zouden ze kunnen verdelen in twee blokken. Wat volgt is een korte lijst. Er zijn veel meer voorbeelden beschikbaar. Beide categorieën zouden natuurlijk veel uitvoeriger uitgelegd en toegelicht kunnen worden.</p> <ol style="list-style-type: none">1). Misvattingen van het zg. conservatieve christendom (108 – 110)2). Misvattingen van de liberalen (110 – 112) <p>Daarna bespreekt Wright vanuit de polarisatie in het debat de behoefte aan nieuwe, koninkrijksgerichte, historisch gewortelde exegese (112 – 114)</p>
4e bijeenkomst	<p>Hoofdstuk 8 – Hoe komen we weer op het goede spoor? (p. 115 t/m 139)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ We hebben grote behoefte aan een geïntegreerde visie op de compacte en complexe frase 'het gezag van de Schrift', die de rol van de Geest belicht als een krachtig, herscheppend middel. Deze visie moet de kerk zien als gekarakteriseerd door wat het kloppend hart van de kerk uitmaakt: biddend luisteren naar, actiever worstelen met, nederiger gehoorzamen aan de Schrift en die krachtiger verkondigen (115)✓ Heel mijn argumentatie tot dusver leidt naar de volgende, belangrijke conclusie: dat de korte frase 'het gezag van de Schrift', eenmaal ontleed, een blik biedt op Gods soevereine reddingsplan voor heel de kosmos, dat op indrukwekkende wijze aangekondigd werd door Jezus zelf en nu toegepast kan worden door het Geestvervulde leven van de

Module 'De Bijbel en het gezag van God'

Hoe we Gods woord moeten lezen

- kerk met name als gemeenschap die de Schrift leest (115)
- ✓ Alleen met de Bijbel in de hand, in het verstand, in het hart, kan de kerk aan het werk gaan in de wereld, vertrouwend dat niet de keizer, maar Jezus Heer is (116). Daarbinnen heeft de Schrift een meer specifieke rol in relatie tot de oproep van het evangelie aan ieder mens persoonlijk: de oproep aan ieder kind, iedere vrouw, en iedere man om je in geloof te onderwerpen aan de heerschappij van de gekruisigde en opgestane Jezus (116)
- ✓ Het gezag van de Schrift krijgt betekenis binnen het werk van Gods koninkrijk, op elk niveau, van het kosmische en politieke tot het persoonlijke (117)
- ✓ Wright besteedt vervolgens aandacht aan de vraag hoe Schriftgezag (dat wil zeggen, het gezag van God, uitgeoefend door middel van de Schrift) uitwerkt in de praktijk. Maar eerst wat bespiegelingen over de rol van de traditie (117)
- ✓ Aandacht besteden aan de traditie betekent zorgvuldig luisteren naar hoe de kerk De Schrift in het verleden las en ernaar leefde. Onze voorgangers kunnen ernaast zitten. En dat gebeurt soms ook. Maar als we hen volledig negeren, doen we dat op eigen risico (118)
- ✓ Als we kijken naar een veel recenter verleden, dan is het belangrijk voor christenen vandaag de dag om zich bewust te zijn van de traditie(s) waarbinnen zij zelf staan. Geen enkele is in zichzelf volledig. Als je wilt bepalen hoe waardevol of gebrekkig een traditie is, dan moet je onderzoeken in welke mate een traditie zich thuis voelt in zowel gemeenschappelijke lezing als persoonlijke bestudering van de Schrift (119)
- ✓ 'De rede' vraagt ons om aandacht te schenken aan de vele en belangrijke ontdekkingen in de biologie, archeologie, natuurkunde, astronomie enz. en die toe te juichen. Dit betekent natuurlijk niet dat we zwichten onder de druk van atheïstische of rationalistische wetenschap. We moeten nooit vergeten dat wetenschap per definitie het herhaalbare bestudeert, terwijl historici per definitie het onherhaalbare bestuderen. Evenmin kan 'de rede' achteloos vermengd worden met 'de resultaten van de moderne wetenschap' (120).
- ✓ De rede is niet een onafhankelijke bron naast Schrift en traditie, maar is een noodzakelijk instrument om ervoor te zorgen dat we echt luisteren naar de Schrift en de traditie in plaats van naar de echo van onze eigen stem (120)
- ✓ We moeten het grote belang van genre, context, literaire stijl enz. onderkennen en de belangrijke verschillen die deze zaken maken als het gaat om hoe we de desbetreffende teksten lezen. Nog belangrijker: we moeten beseffen dat er een cruciaal verschil is tussen het Oude en Nieuwe Testament, waarom dit verschil er is, en wat het wel en niet betekent (121)
- ✓ **Wright doet een voorstel voor een 'vijf-bedrijvenhermeneutiek (zie ook 'The New Testament and the People of God, hoofdstuk 5). De bedrijven zijn: schepping, 'val', Israël, Jezus en de kerk. Ze vertegenwoordigen de verschillende fasen binnen het goddelijk drama die de Schrift zelf biedt (121)**
- ✓ Of je dit specifieke interpretatieschema nu wel of niet gebruikt, het is van groot belang dat we de Schrift en onze relatie ermee zien in

Module 'De Bijbel en het gezag van God'

Hoe we Gods woord moeten lezen

	<p>termen van een bepaalde vorm van een overkoepelend verhaal waarbinnen de teksten betekenis doen. We kunnen de Schrift niet afdoen als een verzameling 'tijdloze waarheden' of louter brandstof voor vroomheid (122)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Binnen het schema dat ik op het oog heb, leven we nu binnen het vijfde bedrijf, de tijd van de kerk. Dit bedrijf begon met Pasen en Pinksteren. De openingssènes waren de apostolische periode zelf. Het Handvest van deze periode is het Nieuwe Testament. Het doel wordt helder geschetst in passages als Romeinen 8, 1 Korintiërs 15 en Openbaring 21-22 (122)✓ Als we Genesis 1-2 lezen, dan lezen we het als eerste bedrijf van een toneelstuk waarvan wij in het vijfde bedrijf lezen. Als we Genesis 3-11 lezen, dan lezen we dat als het tweede bedrijf in dat toneelstuk. Als we het hele verhaal van Israël van Abraham tot de messias lezen (zie Galaten 3 of Romeinen 4), dan lezen we het als het derde bedrijf. Als we het verhaal van Jezus lezen, worden we geconfronteerd met het allesbeslissende vierde bedrijf, het hoogtepunt van het verhaal, waarin wijzelf niet leven. De orale traditie van het verhalen vertellen over Jezus en het uiteindelijk op schrift stellen van de canonieke evangeliën in exact die verhalende vorm was en blijft een van de belangrijkste steunpilaren onder dit vijfde bedrijf (124)✓ Van groot belang bij veel hedendaagse discussies is dat onze relatie met het NT niet hetzelfde is als onze relatie met het OT. Dit kunnen we zeggen zonder iets af te doen aan onze betrokkenheid bij het OT als cruciaal en onmisbaar deel van de heilige Schrift. Het NT is het oprichtingshandvest van het vijfde bedrijf (124)✓ Het is een essentieel deel van het oprecht christelijk discipelschap om het NT te zien als het fundament van het voortdurende en nog steeds lopende vijfde bedrijf en te erkennen dat het niet vervangen of aangevuld kan worden. Het vijfde bedrijf duurt voort, maar de eerste scene ervan staat vast en blijft de standaard om de verschillende improvisaties van de daaropvolgende scènes aan af te meten (125)✓ Het NT laat ons vluchtig zien waar het verhaal zal eindigen: niet als wij 'naar de hemel gaan', maar bij de nieuwe schepping. Zodra we dit raamwerk zien beginnen andere dingen op hun plek te vallen (125)✓ Hoe kunnen we er zeker van zijn dat ons begrip van en onze 'improvisaties' op de Schrift het werk van de Geest in en door ons als personen, gemeenten en de bredere kerk mogelijk maken? Dat kan door een lezing van de Schrift die<ul style="list-style-type: none">a). volledig contextueel is (p. 127 en 128)b). liturgisch geworteld (p. 128, 129, 130)c). persoonlijk bestudeerd (p. 131,132)d). Vernieuwd door passend onderzoek (p. 133,134)e). Onderwezen door leiders die door de kerk zijn gevolmachtigd (p. 135 – 139) (126)✓ Zo komen we tot positieve voorstellen voor manieren waarop het gezag van de Schrift – dat wil zeggen: Gods gezag dat werkt via de Schrift – de dynamische kerk kan zijn binnen Gods volk die het hoort te zijn door hen te stimuleren in hun opdracht en hun leven daarop af te stemmen (127)
Tot slot	Theorie is één ding. Maar wat gebeurt er als we proberen om sommige meer specifieke kwesties te doordenken in het licht van alles wat tot dusver is

Module 'De Bijbel en het gezag van God' Hoe we Gods woord moeten lezen

Twee casestudies	<p>gezegd? Wright koos voor twee nogal verschillende onderwerpen: Sabbat en monogamie. Beide hebben ze van tijd tot tijd voor controverserend gezorgd, maar geen van beide is momenteel een 'prangende' kwestie. Als dat zo was geweest, dan zou het riskant geweest zijn om erover te discussiëren zonder de indruk te wekken een bepaald standpunt erdoor te willen drukken en op deze wijze ook de theorie in gevaar te brengen</p> <p>Het bestuderen van deze twee kwesties zal vraagtekens zetten bij sommige al te eenvoudige, zeer populaire lezingen van de Schrift en een illustratie vormen bij de algemene visie van het huidige boek over een meer volwassen manier om de Bijbel te lezen, een manier om die te behandelen als een waar voertuig van Gods gezag (140)</p> <p>Hoofdstuk 9 – Casestudie: de sabbat (p. 140 t/m 168) Hoofdstuk 10 – Casestudie: monogamie (p. 169 t/m 187)</p>
------------------	---

Meer literatuur

1). Het kompas van het christendom

Auteur: dr. Jacob van Bruggen

Samenvatting: <https://www.holyhome.nl/Kompas%20voor%20christenen.pdf>

De bijbel is het kompas waarop het christendom vaart. Vertalingen ervan zijn in overvloed beschikbaar. Toch is er gelijktijdig een toenemende onzekerheid over het gebruik van dit kompas. Velen vragen zich af hoe een oude tekst in een postmoderne tijd nog richting zou kunnen geven. De vraag naar betekenis heeft veel te maken met de vraag naar het ontstaan van de bijbel. Is het een verzameling menselijke documenten, ooit door kerken bijeengebracht? Of zijn het heilige boeken, afkomstig van geïnspireerde profeten? Bezinning op ontstaan en betekenis van een omstreden bijbel kan inzicht geven in het functioneren van het kompas van het christendom. In dit boek wordt eerst de ontstaansgeschiedenis van de bijbel behandeld. Daarna wordt besproken hoe geschriften uit een andere tijd van blijvende betekenis kunnen zijn voor de mensheid.

De zeven hoofdstukken behandelen rond de bijbel de volgende thema's: 1. Het ontstaan 2. De houdbaarheid 3. De vertaling 4. De geschiedenis 5. De profetie 6. Het belijden, leven, hopen 7. Aanvechting

<https://www.ako.nl/het-kompas-van-het-christendom-9789043516051.html>

2). Het gezag van de Bijbel, deel 3 uit de serie 'Bijbel en exegese'

Auteurs: A.G. Knevel, dr. M.J. Paul e.a.

Tien auteurs uit verschillende evangelische en reformatorische kerken en groepen hielden in totaal 23 voordrachten voor de E.O.-microfoon over het gezag van de bijbel. In samenwerking met de E.O. zijn deze voordrachten uitgegeven in de serie Theologische Verkenningen waarin inmiddels twee deeltjes zijn verschenen "Verkenningen in Genesis" (a.i. 86-26-414), (a.i. 86-47-210), Verkenningen terwijl "Verkenningen in Spreuken en Prediker" zijn volgende delen in deze serie.

Dit boek is vooral hermeneutisch van aard en bevat onder meer opstellen over: wat is hermeneutiek?; stromingen in de hermeneutiek; grondslagen van de hermeneutiek; eenheid van Oude en Nieuwe Testament; fundamentalisme en biblicisme; is de bijbel tijdgebonden? The Chicago

Module ‘De Bijbel en het gezag van God’

Hoe we Gods woord moeten lezen

Statement on Biblical Hermeneutica en enkele gegevens over de auteurs completeren het werk. Het verschaft indrukwekkende gegevens en argumenten die de betrouwbaarheid van de bijbel als Woord van God staven tegenover moderne opvattingen die het gezag van de bijbel trachten te ondergraven. De meeste artikelen zijn ook voor niet-theologen goed leesbaar.

<https://www.bol.com/nl/f/het-gezag-van-de-bijbel/33455782/>

3). Wie maakte de Bijbel? Over afsluiting en gezag van het Oude en Nieuwe Testament

Auteur: dr. Jacob van Bruggen

Wie maakte de bijbel? Hoe komen wij aan deze verzameling van geschriften en wie besliste over de afsluiting ervan? Wat voor binding heeft een kerkelijke beslissing uit vroeger eeuwen?

Zulke overwegingen kunnen leiden tot een kritisch omgaan met de bijbel die ons werd overgeleverd. Deze studie over afsluiting en gezag van de bijbel gaat in op vragen die bij velen leven en die van fundamentele betekenis zijn voor onze houding tegenover de bijbel. De schrijver behandelt liet begrip canon en de ouderdom of erkenning van het Oude en Nieuwe Testament. Verder bespreekt hij het gezag van de bijbel en de ontwikkeling van de moderne wetenschap. Niet alleen voor studenten maar voor allen die belangstellen in deze onderwerpen is dit boekje geschreven: soms gedetailleerd maar steeds gericht op het algemeen belang van deze zaken voor iedere bijbellezer.

<https://www.tweedehandschristelijkeboeken.nl/winkel/boeken-bij-de-bijbel/wie-maakte-de-bijbel-over-afsluiting-en-gezag-van-het-oude-en-nieuwe-testament-dr-j-van-bruggen/>

4). Van oud naar nieuw – ontwikkelingsgang van het Oude naar het Nieuwe Testament

Auteur: drs. Henk de Jong

Is de bijbel een eenheid? Sluiten het Oude en het Nieuwe Testament op elkaar aan? Het zijn vragen waarop het antwoord niet meer vanzelfsprekend is. De neiging bestaat om beide delen van de Heilige Schrift maar over synagoge en kerk te verdelen, het eerste als een joods, het tweede als een christelijk boek. In deze studie wordt een poging ondernomen ze bij elkaar te houden. De kernvraag daarbij is hoe wij met name het Oude Testament lezen. Zijn daar algemeen geldige dingen over te zeggen of moeten wij berusten in een veelheid van opties? Een geduldig oplopen met de teksten en dan, daarmee gepaard gaand, een vanuit het Nieuwe Testament teruglopen in de teksten - deze dubbele beweging, deze wisselwerking is volgens de auteur de aangewezen weg. Met name, ten aanzien van bekende thema's als verbond en verkiezing leidt dat tot opmerkelijke conclusies.

<https://www.bol.com/nl/p/van-oud-naar-nieuw/1001004001806756/>